

WSTĘPNIAK

Wiosna idzie wielkimi krokami. Już czuć ją i słyszeć, chociaż zima z pewnością tak łatwo się nie podda. Odwieczny konflikt między porami roku trwa.

Zachęcam do czytania, czwartego w tym roku szkolnym, numeru **Szkolnika Etycznego**. Co w nim znajdziecie?

Przed wszystkim warto zapoznać się z materiałami, które powstają na zajęciach etyki. Czytamy, rysujemy, oglądamy i tworzymy, a przede wszystkim dyskutujemy o tym, o czym chcemy dyskutować. Okazuje się, że we wszystkim tkwi myśl i z tematów na pozór banalnych można stworzyć traktaty filozoficzne. O efektach naszej pracy można poczytać na stronie drugiej.

Czy problem GMO ma coś wspólnego z etyką? Oczywiście, że tak. Wszystko, co wymaga dokonywania wyborów jest problemem etycznym. GMO ma swoich zwolenników i zagorzałych przeciwników, nie jest ani dobre, ani złe, A co o tym myślą uczniowie? Przeczytajcie kilka wypowiedzi na trzeciej stronie **Szkolnika**.

Na stronie czwartej znajdziecie „przedruk” w pełni autorskiej książeczki, którą stworzyła i wydała Amelka z klasy 4c. To historia kropli wody, która ma na imię Marysia. Do czytania i oglądania okładka książeczki oraz rysunki z rozdziału 1.

Czym jest wolność? Co to jest wolna wola? Dwa pytania, nad którymi głośnią i głośniły się najtęższe umysły. W numerze do oglądania wyobrażenia pojęć stworzone przez uczniów i uczennice naszej szkoły.

Na końcu krótka notka o zagrożeniach dla raf koralowych. Nie każdy rafę zobaczy na własne oczy (może to i lepiej?), mieszkamy od raf bardzo daleko, jednak każdy mieszkaniec Ziemi ma wpływ na te ogromne ekosystemy utworzone przez miliony wodnych organizmów. Warto pamiętać o tym, że odpowiedzialność człowieka nie polega wyłącznie za tu i teraz, ale również za świat, który jest daleko i który kiedyś będzie. To jest odpowiedzialność etyczna każdego człowieka.

Czytajcie i oglądajcie.

Janina Tyszkiewicz

UWAGA! NOWE ETYCZNE ZWIERZAKI

Świerczówka—fenonik—leżółw—kaczoniet—pulew

Kops—iguczak—cholów—lewron—rynia—meduśmiornica—tyglis—nietodźwiedź – wysz— pumczka—świnki wodne

Jak owe zwierzęta wyglądają? Można je sobie tylko wyobrazić:)

O czym rozmawiamy na etyce?

W styczniu na zajęciach etyki, w klasie szóstej, było twórczo. Filozofowaliśmy o końcu świata, na podstawie filmiku opisującego ostatnie chwile istnienia świata. Rozmawialiśmy o tym, czym jest koniec świata i co to jest apokalipsa, o tym, ile końców świata już przeżyliśmy i o co ludziom chodzi w tych wizjach. Każdy próbował określić swój koniec świata - czym on by był? Na przykład dla Weroniki takim końcem świata byłaby utrata rodziny.

Ola słuchając naszej rozmowy, od czasu do czasu sama się w nią włączała, zilustrowała temat lekcji rysunkiem. Tym samym postanowiła każde zajęcia w ten sposób podsumowywać.

Czy w szkole podstawowej można czytać trudne, dorosłe teksty? Można.

Na etyce czytamy różne fragmenty książek, które są ważne dla światowej literatury i na podstawie tych wyimków tworzymy pytania oraz tematy o charakterze filozoficzno-etycznym. Na początku bywa ciężko, ale wystarczy jedno pytanie, aby dyskusja popłynęła w stronę ważnych zagadnień, o których od wieków debatują wielcy mędrcy.

W styczniu czytaliśmy fragment „Jądra ciemności” Josepha Conrada oraz „Gry o tron” George’a R. R. Martina.

„Jądro ciemności” zainicjowało dyskusję o źródłach ludzkiego cierpienia, zaś „Gra o tron” o granicach i murach, które ludzie stawiają.

KONIEC ŚWIATA

Rysowała Ola Dolecka z kl. 6d

JĄDRO CIEMNOŚCI

Rysowała Ola Dolecka z kl. 6d

„Drzewa i drzewa, miliony
drzew masywnych,
olbrzymich, strzelających
w górę; a u ich
stóp pełźł przeciw prądowi
tuż przy brzegu mały,
umorowany sadzą
parowiec, jak ociężały
chrząszcz łażący po
posadzce wyniosłego
portyku⁸⁹. Człowiek czuł
się bardzo mały
i zagubiony, a jednak to
uczucie nie było właściwie
przygnębiające „.

[Joseph Conrad: Jądro
ciemności;
www.wolnelektury.pl]

TO STRASZNE GMO

Głosy uczniów w dyskusji o organizmach modyfikowanych genetycznie

GMO ma dwie strony, jasną i ciemną.

Za plus uważa się:

- lepszy smak;
- mniej zużytych pestycydów;
- uprawa roślin na dowolnym terenie;
- zwiększona zawartość witamin;
- genetycznie ustalony i ulepszony skład produktów.

Za ciemną stronę GMO uważa się:

- protesty ludzi;
- powstawanie chwastów;
- zaburzenie różnorodności organizmów;

- niszczenie zdrowia przez spożywających produkty GMO;
- powstawanie nowych bakterii, z którymi ma styczność człowiek.

Według mnie, przeciwnicy i zwolennicy GMO, powinni siebie wysłuchać. Należy zrozumieć, że „twórcy” GMO chcą ulepszyć warunki życia ludzi.

Nie jestem w stanie ustosunkować się do tego, czy jestem zwolennikiem, czy przeciwnikiem GMO. Uważam, że każdy powinien podejmować własne decyzje, w granicach rozsądku, i ponosić konsekwencje tych wyborów.

Autor: Kacper Kajszczyk, kl. 8b

GMO—genetycznie modyfikowane organizmy.

Według mnie problemem jest to, że modyfikując jeden organizm, powstaje chęć dalszych modyfikacji. Wynikiem tego jest spadek zdrowych i naturalnych produktów, który ma wpływ na nasze zdrowie. W tym momencie ludzie wybierają ilość, zamiast jakość.

Teoretycznie na to patrząc, nie wiemy co zawiera jedzenie oraz to, co nas otacza.

Uważam, że modyfikowanie „natury” (w dodatku w takich ilościach) nie jest odpowiednim wyjściem i powinno to być w jakiś sposób ograniczone.

Autorka: Marta Kleczyńska, kl. 8b

Moim zdaniem GMO niekoniecznie wpływa negatywnie na nasze zdrowie. Proces modyfikacji roślin ma na celu zabezpieczenie naszej biosfery. (...) w 2050 roku będziemy potrzebować 70% więcej pożywienia, jednak aby ją zdobyć, trzeba będzie usunąć dużą ilość lasów, a na ich miejsce wprowadzić pastwiska. To może niekorzystnie wpłynąć na nasze życie, ze względu na wytwarzanie mniejszej ilości tlenu.

Po części GMO jest korzystne, gdyż poprawia jakość życia i jest więcej pożywienia. Jednocześnie może mieć negatywny wpływ na zwierzęta, które karmione są modyfikowaną roślinnością.

Moje zdanie na temat GMO jest podzielone.

Autorka: Natalia Jakóbk, kl. 8b

HISTORIA KROPLI WODY

Zamieszczona historia stanowi całość w postaci książeczki, którą napisała i zilustrowała oraz wydała **Amelia Starczewska z klasy 4c**.

Poniżej zamieszczamy przedruk .

ROZDZIAŁ 1

Naszą kroplę wody nazwiemy Marysia.

Marysia nie od razu trafiła do kubka z herbatą. Co to, to nie. Marysia najpierw musiała pojawić się na świecie. Jej mama, chmurka, była bardzo grubutka i nazywała się Klara. Klara miała koleżankę, Słońce. Słońce świeciła na Ziemię. Ziemia zaś była koleżanką Księżycy, a Księżyc był kolegą Słońca.

Słońce codziennie świeciła i ogrzewała mieszkańców Ziemi. Wszyscy byli zadowoleni. Dopóki pewnego razu, gdy Słońce jak zwykle świeciła na Ziemię, do kosmosu z Ziemi przyleciała mgła. Mamie Klarze zaczął powiększać się brzusek. Przez parę dni bardzo ją bolał.

Dwa tygodnie później, Klara urodziła małe kropelki. Było ich z tysiąc. W Polsce mówi się na to deszcz, Klara wie to, ponieważ powiedziała jej o tym Ziemia.

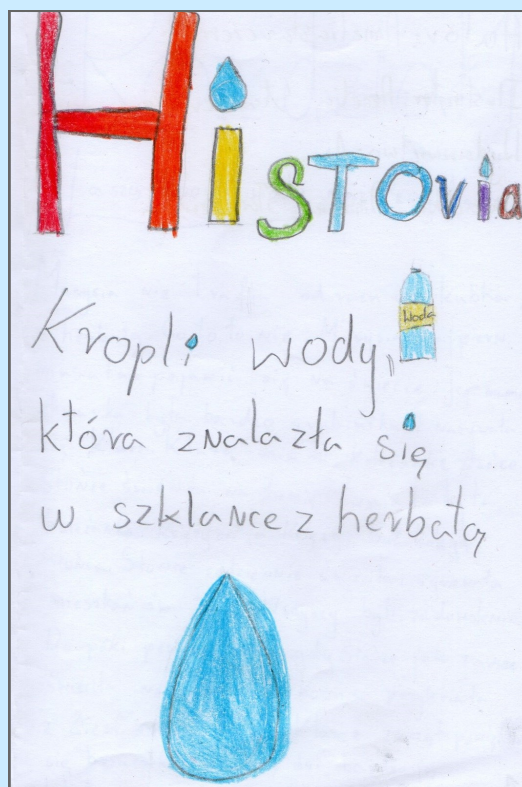
Zanim kropelki opadły na Ziemię, Klara zdążyła nadać im imiona: Marysia (czyli kropelka, która jest główną bohaterką), Daria, Olivia, Karolina i Ula. Kropelki spadły na Ziemię. Klara zastanawiała się, co się teraz z nimi stanie. Zdążyła tylko pożegnać się z Marysią.

Każda kropelka czuła się bardzo ważna. Wszystkie były bardzo zadowolone. Wieść o tym, że Klara urodziła dzieci rozniosła się po całym niebie. Wszyscy bez przerwy o tym rozmawiali.

Klara wcale się tak nie cieszyła. Z jednej strony kochała swoje dzieci, ale z drugiej strony bardzo było jej przykro, że te tysiące swoich dzieci wi-

działa tylko przez dziesięć sekund. Inni nie wiedzieli o tajemnicy Klary. Jej przyjaciółmi byli wyłącznie Słońce, Księżyc i Ziemia. Na szczęście nie była chmurką towarzyską. Mogła spędzać czas sama i nie przeszkadzało jej to.

Ciąg dalszy w następnym numerze SE.

Autorka: Amelia Starczewska, kl. 4c

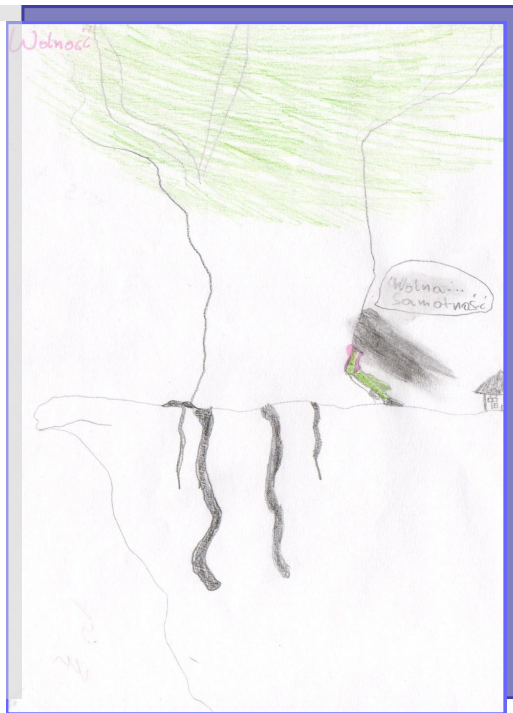
WOLNOŚĆ A WOLNA WOLA

Prace powstały w klasie piątej na zajęciach etyki, na której dyskutowano o wolności i wolnej woli.

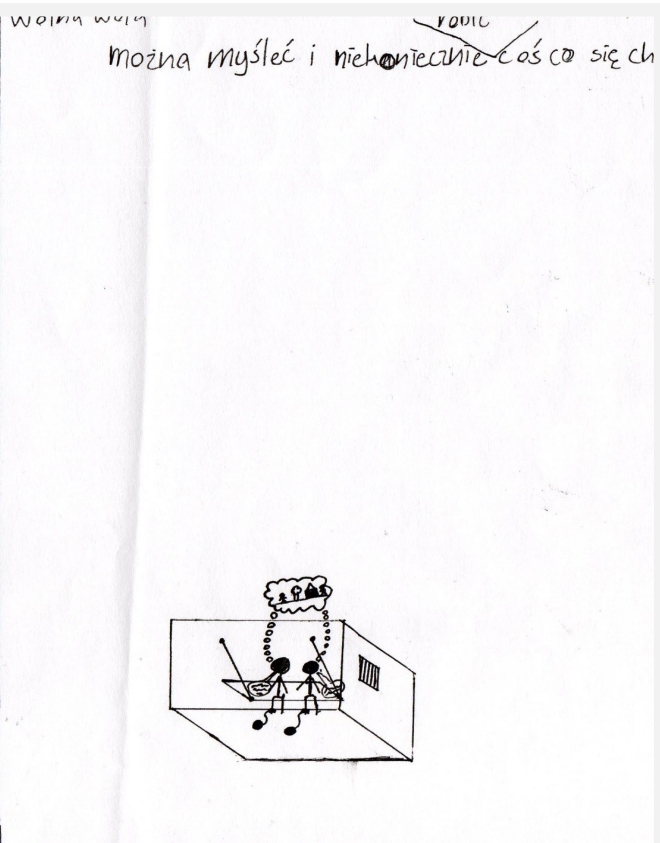
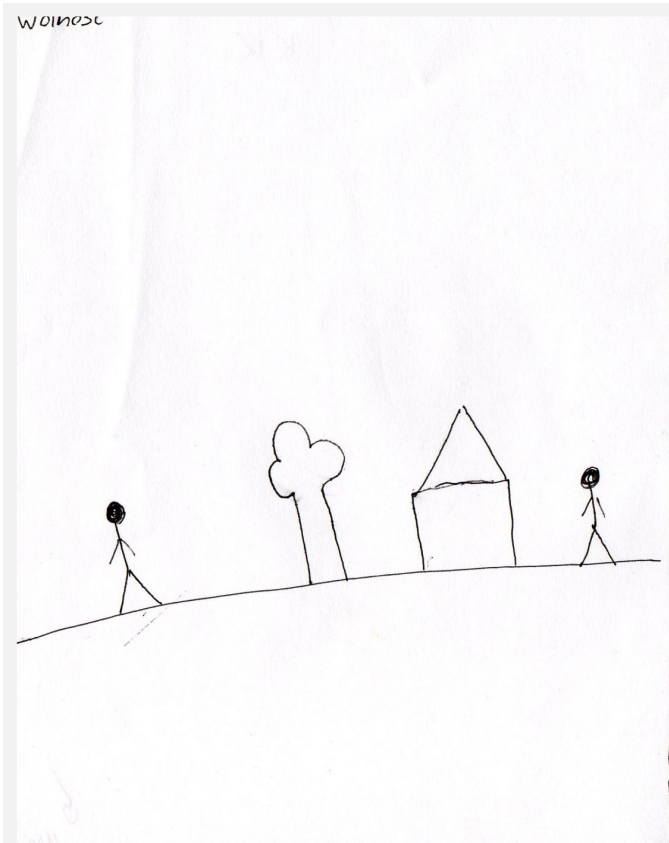
WOLNA WOLA, rys. Wiktoria Zawidzka, kl. 5a

WOLNOŚĆ, rys. Olivia Staniszczyk, kl. 5b

Rys. Kuba Kozłowski, kl. 5b

Rysowała Helena Piórko, kl. 6b

ZAGROŻENIA DLA RAF KORALOWYCH

Do zagrożeń dla raf koralowych należą:

- działalność gospodarcza człowieka;
- erozja gleby na lądzie;
- dewastacja lasów namorzynowych na wybrzeżu, która powoduje coraz większe zamulenie wód przybrzeżnych i obumierania polipów koralowców;
- wycieki ropy naftowej;
- zanieczyszczenie wody ściekami komunalnymi i przemysłowymi;
- pogłębianie dna na szlakach morskich;
- metody połowu ryb poprzez ich ogłuszanie i detonowanie materiałów wybuchowych pod wodą;
- rozwój nadmorskich ośrodków turystycznych;
- zmiany klimatyczne.

Informacje zebrała Małgosia Kryńska, kl. 6b